

Kirsten Lee (RV):

Det Radikale Venstre støtter forslaget, og vi har længe næret ønske om, at Folketinget faktisk skulle have indseende med efterretningstjenesternes virksomhed. Jeg synes, det er interessant, at fru Annette Just synes, at politikere ikke kan overholde en tavshedspligt, hvis de bliver medlem af et sådant udvalg. Det er da indlysende, at selvfølgelig skal der overholdes en streng tavshedspligt, ganske som vi kender det fra Det Udenrigspolitiske Nævn.

Når nu Fremskridtspartiet ikke ønsker dette udvalg nedsat, vil jeg da gerne vide, om Fremskridtspartiet eventuelt ikke ønsker at have sæde i udvalget, såfremt forslaget bliver vedtaget.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil meget gerne svare fru Kirsten Lee på det øjeblikkelig. Hvis der bliver nedsat et sådant udvalg, skal Fremskridtspartiet selvfølgelig også være med til at sikre, at det, der foregår i et sådant udvalg, bliver relevant og fornuftigt, men vi ser helst, at der ikke bliver nedsat alt for mange små udvalg til at kontrollere og kontrollere. Det kan ikke være meningen.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg skal på Kristeligt Folkepartis vegne give tilslutning til forslaget.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg vil gerne sige tak for tilslutningen. Det undrer mig ikke, fordi der imellem adskillige partier her i salen var truffet en aftale om, dels at vi skulle have et sådant udvalg, og dels hvordan det skulle udformes. Den enighed, der var forud for valget, er blevet bekræftet i dag.

Når vi ikke med det samme fremsatte forslaget efter valget, var det udelukkende for ikke at overbebyrde Folketinget med forslag i denne korte samling, men efter de udtalelser, der er fremsat i dag, er jeg overbevist om, at Retsudvalget hurtigt vil kunne klare færdiggørelsen, således at vi kan få forslaget igennem, og det synes jeg er det bedste.

Jeg kan blot sige til fru Annette Just, at man kan have forskellig opfattelse med hensyn til, om efterretningstjenesterne skal virke alene under ministrenes ansvar – det vil de jo fortsat gøre – eller om man skal give parlamentet en mu-

lighed for, ikke at kontrollere, men at have indseende med, hvad der foregår i hovedlinjerne. Det sidste har man valgt i flere andre parlamenter, fordi man synes, at det ikke skal være et arbejde, der foregår her i landet, som parlamentet slet ikke kender noget til, men selvfølgelig må det ske under de vilkår, der nu må gælde for en efterretningstjeneste. Nu kan jeg glæde mig over, at Fremskridtspartiet bliver medlem af udvalget, og jeg glæder mig på samme måde til samarbejdet med Fremskridtspartiet som med de øvrige partier med hensyn til dette udvalgsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 18:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Reklame i lokalradio m.v.).

Af trafik- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen).

(Fremsat 14/6 88).

Sammen med denne sag foretoges den sidste sag på dagsordenen, nemlig:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 32:

Forslag til lov om Lokalradiofonden.

Af trafik- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen).

(Fremsat 14/6 88).

Lovforslagene sattes til forhandling.

*Forhandling***Helge Mortensen (S):**

[Helge Mortensen]

Jeg vil gerne starte med at afsløre, at det punkt, vi er mest enige i, er det sidste, nemlig ikrafttrædelsesdatoen, den 1. august 1988.

Det er for den politiske anstændigheds skyld. Dette spørgsmål har så lang tid været undervejs og så lang tid været udskudt, at lokalradio- og -tv-stationer nu har krav på, at man finder en løsning for deres finansiering.

Jeg skal ikke bruge meget taletid på at fortælle, at der har været en laden-stå-til i forhold til lokalradio og -tv i hele firkløverregeringens periode, en laden-stå-til, der i realiteten har flyttet det idégrundlag og det udgangspunkt, vi i sin tid havde med at lave lokalradio og -tv. Det hele er blevet mere kommercialiseret, det er gået over i større og større radio, og problemerne har ændret sig i kraft deraf.

Når nu radio-tv-området, også lokalradio-tv-området, flytter fra Kulturministeriet til Trafikministeriet, er det faktisk udtryk for, at man bevidst tager en retning, hvor det hele er noget andet, er præget af det kommercielle, af det tekniske.

Vi kunne såmænd godt forestille os, at hvis trafik- og kommunikationsministeren på et eller andet tidspunkt fik sæde i Industriministeriet eller i Skatteministeriet, så ville det her område flytte med. Med det her forslag er det godt på vej.

Socialdemokratiet vil altså positivt medvirke til, at vi får en løsning på problemerne nu. Jeg vil sige med det samme, at spørgsmålet om, at reklamefinansiering indgår i forslaget, forholder vi os til på den måde, at det accepterede vi under forhandlingerne i foråret, og det gør vi stadig væk, så af den grund vil vi ikke modarbejde dette lovforslag. Vi accepterer, at reklamen indgår i finansieringsgrundlaget.

Jeg skal komme tilbage til finansierings-spørgsmålene, men sige, at der et par andre elementer i lovforslaget, som gør, at vi i forhold til den endelige afgørelse må tage nogle forbehold.

For det første skal dagbladene have en fortrinsstilling i loven om lokalradio- og -tv-virksomhed i forhold til andre erhvervsvirksomheder. Det er jo det, de er. Konsekvenserne ved forslaget er, at dagbladene inden for en overskuelig tid vil overtage flere og flere og vel til sidst alle de radio- og tv-stationer, som er startet, eller som har lyst til at starte.

Det er ikke sådan, at dagbladene ikke kan medvirke i dag ved lokalradio og -tv. Det kan de. De kan bare ikke have bestemmende indflydelse.

Det lovforslag, som nu foreligger, har en eneste baggrund: at dagbladene skal kradsede penge ind, der er i reklamen i medierne. Her må jeg sige, at det jo ikke er et lovforslag om dagbladsstøtte, vi diskuterer, det er lokalradio og -tv, det vil vi gerne fastholde.

Hvis der er problemer – og det vil jeg ikke afvise – for dagbladenes økonomi, og at det er baggrunden, kunne ministeren jo overveje, om der kunne laves en fond for dagbladene, sådan som ministeren foreslår, at der skal være en fond for lokalradio og -tv.

Med hensyn til, at distriktsbladene ikke kan få tilladelse, vil jeg sige, at hvis dagbladene skal have tilladelse – det ønsker vi ikke, men hvis dette gennemføres – så mener vi anstændigvis også, at distriktsbladene må være med. Ellers vil de dagblade, der får sendetilladelse, hurtigt kvæle ikke alene radio- og tv-stationerne, men også de 241 distriktsblade, og det er de mindste af dem, som er uafhængige af dagspressen. Det vil vi ikke acceptere.

Det andet er, at vi mener, at også lokal-tv må med nu. De har samme krav på løsning af de problemer, der er af finansiell karakter, sikkerhed for fremtiden, og hvad mulighederne er for fremtiden.

Jeg forstår godt det argument, der kan gøre, at man vil afvente TV 2-lovgivningen. Her må jeg sige, at det jo ikke er Socialdemokratiet, der har anvist reklamefinansiering som næsten den eneste mulighed for radio og tv. Det er det ikke, og det vil det ikke blive.

Men regeringen må da også være konsekvent. Når man siger, at det eneste finansieringsgrundlag for lokalradio og -tv er reklamer, så får det nogle konsekvenser for den trykte presse og for TV 2. Det vil det gøre om et halvt år, det vil det gøre om et år, det vil det gøre under alle omstændigheder. Det er et spørgsmål om, hvorvidt regeringen er bange for sin egen politik med hensyn til reklamer i radio og fjernsyn. Så er det i hvert fald på tide, at vi får det at vide. Og hvis ikke den er det, så må man tage konsekvensen og indføre dem både i radio og i tv. Alt andet er urimeligt.

Med hensyn til forslaget om en Lokalradio-fond må jeg tilkendegive, og det er mildt sagt, at

[Helge Mortensen]

vi er skeptiske. Vi tror, at dette forslag er for bureaukratisk, for huller, uigennemskueligt.

Der er ét forhold, der spiller ind: hvis regeringens forslag om dagspressens fortrinsstilling i denne lovgivning gennemføres, så vil dagspressen i kraft af, at den kan sælge pakkeløsninger, kan markedsføre, kan udvikle, kan tegne, kan producere for dagbladets regning, friholde sig for afgiften, hvad de andre stationer ikke kan, medmindre de prøver – det vil de måske gøre – at lave nogle konstruktioner, der ligner dagbladene. Og hvad er der så tilbage?

Vi ser helst, at vi kunne finde en løsning, hvor der på finansloven afsættes et beløb, som går til støtte til lokalradio og -tv. Vi vil gerne være med til at skaffe indtægter til det beløb, som vi afsætter. Vi vil også meget gerne være med til at lave en reklameafgift, også meget gerne en generel reklameafgift. Vi vil også gerne være med til at indføre de elektroniske mediers reklameafgift, så der er dækning. Men jeg vil godt pege på, at allerede i det forhold, at der kræves omsætningsafgift af de reklamer, som bringes i radio og tv – for radioens vedkommende vil provenuet være af størrelsesordenen 300 mio. kr., dér ligger en momsindtægt af størrelsesordenen 50 mio. kr. – er der penge til at adskille dette forløb.

Vi vil gerne – det vil jeg sige som en meget vigtig forudsætning – at der under alle omstændigheder er garanti for, at der er penge i denne fond, eller at der er penge på finansloven, der, uanset hvordan det går med fonden, sikrer, at radio- og tv-stationer får en rimelig sikring af deres fremtidige virksomhed.

Jeg skal sige om de andre ting i forslaget, at vi er meget åbne. Men der er ét område, jeg vil nævne, og det er en ændring i forhold til nævne. Vi vil ikke medvirke til, at lovgivningen giver yderligere muligheder for at regionalisere lokalradioerne. Vi vil meget kraftigt understrege, at vi mener, det er vigtigt, at radioerne er tilknyttet lokalområder, det vil sige et afgrænset område. Den udvikling, der har været i kraft af, at der ikke har været anvist finansiering, hvor man har haft større og større områder at dække ind, som gør, at andre stationer ingen eksistensgrundlag har i området, frygter vi. Hvis det er det, der er meningen med det, er vi også skeptiske på dette punkt.

Jeg vil slutte med at sige, at vi er parat til at diskutere den finansieringsmodel, som er an-

lagt. Vi synes ikke, det er det bedste, vi har set i forbindelse hermed. Vi mener, det kan gøres bedre. Vi må vende os mod dagbladenes fortrinsstilling. Vi mener, at tv-stationerne skal med ved samme lejlighed.

Connie Hedegaard (KF):

Der er formentlig ingen, der er i tvivl om, at Det Konservative Folkeparti konsekvent har som mål at få en total ligestilling mellem de trykte og de elektroniske medier. Det betyder også, at vi har ment og mener, at i princippet burde finansieringen af lokal- og nærradioer være totalt fri. Om man vil inddrive pengene ved kontingenter eller ved støtteforeninger eller ved sponsorbidrag eller ved reklamer eller noget helt femte, mener vi i princippet ikke at det er op til Folketinget at blande sig i. Det har vi kæmpet for, men tingene tager åbenbart tid herinde. Det så vi med TV 2. Det har vi i høj grad også set med den lovgivning, vi her diskuterer. Men nu er der jo dog bevægelse i tingene.

Det undrer mig lidt, at hr. Helge Mortensen siger, at den tidligere firkloverregering lod stå til på området. Det er ikke de tidligere firkloverpartier, der ikke har været til at snakke med på det her område. Det er bl.a. hr. Helge Mortensens parti, Socialdemokratiet. Men vi glæder os da over den trods alt store bevægelse, der har været i Socialdemokratiet på det her område og i indstillingen til reklamer igennem de senere år.

Vi kunne så vælge nu fra konservativ side at sige, at vi vil fortsat tro på, at på et eller andet tidspunkt kan det lykkes at få den totalt frie løsning, vi mener er principielt rigtig. Eller vi kan gøre det, vi altså har valgt, nemlig at få den bedst mulige løsning nu, før flere stationer dør, før mangfoldigheden på hele det her område går tabt. Jeg synes, det er vigtigt at hindre monopolisering på området.

Derfor har vi accepteret opbygningen med denne fond, også fordi vi i modsætning til hr. Helge Mortensen ikke ønsker statsstøtte. Vi ønsker heller ikke brandskatning af reklameindtægter og mener i øvrigt principielt, det er væsentligt at undgå, at staten bliver involveret på det her medieområde, specielt da der ikke er nogen grund til det, da der står nogle private penge, der kan skydes ind i nærradioerne.

Vi har syntes, at det var vigtigt, at afgiften skulle tages af hele indtægtsgrundlaget for sta-

[Connie Hedegaard]

tioner. Vi mener, det er væsentligt, at de, der gider tage slæbet med at få reklameindtægter hjem, ikke skal betale en forholdsvis højere afgift, som skal gå til f.eks. støtte til dem, der har andre typer af indtægter. Jeg kan også sige åbent, at vi synes, det var urimeligt, hvis f.eks. de arbejderbevægelsesfinansierede radiostationer ikke skulle betale, mens andre folk skulle betale til fællesskabet.

Man kan sige, at det svarer lidt til, at Berlingske Tidende skulle give en procentdel af sit annonceoverskud til Land og Folk. Den parallel er for så vidt rigtig nok. Men som sagt, når vi ikke kunne få den rene linje, så må vi altså tage det bedst mulige.

Jeg vil også godt gøre opmærksom på, at det for os har været vigtigt at få en så lav procentsats som muligt. I den forbindelse vil jeg gerne understrege, at vi synes, det er væsentligt at få en overgrænse for, hvor stor fonden kan vokse sig. Det vil vi gerne kigge på i udvalget. Det må være sådan, at når fonden når en rimelig størrelse og kan finansiere det, den skal, så må vejen være at få sænket procentsatsen.

Vi synes, det er i orden og rigtigt, at vi friholder medlemskaber og kontingentindbetalinger, men vil dog se på problemerne omkring kollektive medlemskaber og på problemerne med foreninger, der indmelder folk kollektivt. Vi mener, der må være en overgrænse for, hvor meget foreninger kan betale til en station.

Så er der dagbladene. Vi mener, det vil være ulogisk, hvis Folketinget skulle forbyde de mennesker, der i årevis har forstået at formidle nyheder lokalt, at deltage i de nye elektroniske medier, og derfor er vi glade for, at det er lykkedes at få dagbladene med. Vi synes da, det er beklageligt, at vi ikke har kunnet få distriktsaviserne med. Det havde vi jo med i det tidligere forslag. Det har ikke tidligere kunnet lade sig gøre. Nu synes jeg, der lyder lidt nye toner.

Jeg vil godt sige, at vi mener ikke, der er principielle argumenter for at holde distriktsbladene ude. Der er masser af områder i Danmark, hvor der faktisk ikke er et lokalt dagblad. Der er det eneste lokale trykte medium en ugeavis. Man kunne nævne Amager. Man kunne nævne Frederiksberg. Man kunne nævne andre steder. Vi synes, det er en mærkelig principiel afgrænsning. Det vil vi da gerne se på om vi kan komme videre med. Vi tror det ikke rigtig.

Det har været væsentligt for os nu at få denne lov igennem, inden Folketinget gik på sommerferie. Det betyder ikke for Det Konservative Folkeparti, at vi nu er færdig med diskussionen om det lokale radio- og tv-område. Også hvad lokal-tv angår, vil vi have lov til at vende tilbage til det til efteråret. Men vi har syntes, det var væsentligt at få loven vedtaget nu, så nærradioerne havde en lidt mere vis fremtid, end de længe har haft.

Hvad angår ikrafttræden, vil jeg godt sige, at af administrative grunde er 1. august i år nok det bedst tænkelige for ordningen som sådan. Men vi vil mene, at det burde kunne lade sig gøre, at den dag vi herinde vedtager loven, bliver det tilladt at sende reklamer i nærradioerne. Så kan vi vente med fonden og opkrævninger og alt det administrative. Her kan vi sætte 1. august eller for min skyld en senere dato. Jeg vil godt opfordre til, at vi siger, at reklamer i nærradio er tilladt, den dag loven er vedtaget herinde, og dermed viser, at Folketinget faktisk godt kan handle hurtigt, når det gælder noget principielt.

Lad mig til sidst sige, at det er da givet, at der vil være problemer, administrative og andre, i forbindelse med udmøntningen af en sådan ordning, men vi vil gerne understrege, at det er det bedste, vi mener vi kunne få ud af den mærkelige politiske situation, der har været på det her område, som vi ikke mente skulle trækkes yderligere i langdrag.

Vi ser fra konservativ side frem til at få ophævet reklameforbudet for de elektroniske medier, og vi er sikre på, at med vedtagelsen af de foreliggende forslag vil nærradioerne have et langt bedre økonomisk grundlag, end de har haft, og det gælder altså, hvad enten de vælger at basere sig på reklame eller andre indtægter.

(Kort bemærkning).

Helge Mortensen (S):

De Konservative ønsker ikke staten involveret. Så må jeg sige, at med det her forslag involverer vi hele toldtaten. Det er da noget af staten i hvert fald.

Det, jeg egentlig vil sige, er om dagbladene. Der er intet i den lovgivning, vi har nu, der forhindrer dagbladene i at medvirke for fuld kraft. Men det er forskelsbehandling i forhold til dagbladene som virksomheder. Dagblade kan få tilladelse, og dermed kan disse virksomheder

[Helge Mortensen]

alene hente de penge hjem, som de i øvrigt har investeret. Det skaber en monopolstilling i lokalområderne for de enkelte dagblade, og det er også derfor, man bl. a. i USA har en bestemmelse om, at et dagblad ikke kan få tilladelse i det område, hvor det udgives – lige nøjagtig af samme grund.

(Kort bemærkning).

Connie Hedegaard (KF):

Blot for at sige til hr. Helge Mortensen, at den frygt for monopolisering, som hr. Helge Mortensen og Socialdemokratiet har, har vi ikke, i og med at vi har de lokale nærradionævn. Vi mener, det må være op til de lokale myndigheder, de lokale folk, at finde ud af at sikre en vis mangfoldighed på medieområdet i deres nærområde. Igen er det et spørgsmål: Skal Folketinget herinde sidde og forbyde, eller skal vi prøve at lave nogle rammer, som vi har tillid til at folk ude omkring nok skal finde ud af at udfylde på fornuftig vis?

Forholdene er forskellige i det her land. Der er steder, hvor der vil være forholdsvis få stationer, steder, hvor der vil være mange stationer, og hvor de trykte og de elektroniske medier i alle tilfælde vil kunne komme til at supplere hinanden. Det er vi ikke så bange for vil resultere i monopolisering.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg må starte med at sige, at det under alle omstændigheder er vigtigt, at vi får en ordening af lokalradioforholdene og lokal-tv-forholdene. Ellers risikerer vi, at der i løbet af sommeren vil være en hel del radioer, der må opgives den virksomhed, vi synes er vigtig.

Det gik sådan, at først skred De Radikale og vedtog reklamefinansiering, så skred Socialdemokraterne og vedtog, at de også kunne støtte reklamefinansiering, og her står SF så som det eneste parti, der stadig væk er imod reklamer. Vi må jo erkende, at der er et flertal i Folketinget for, at der skal kunne komme reklamer i lokalradioer, og vi føler det derfor som vores opgave nu at søge at gøre forslaget så godt som muligt for de radioer, som ikke ønsker eller ikke kan få reklamepenge.

Ligesom vi stadig væk er imod reklamer, er vi stadig væk imod, at dagblade kan få en selvstændig sendetilladelse. Vi mener stadig væk, at dagbladene meget nemt kan komme til at

monopolisere den lokale information, og vi mener også, at de ved at sammenkæde reklamevirksomhed i lokal dagbladsradio og i dagbladene selv kan få en økonomisk meget dominerende stilling, som kan betyde, at distriktsbladene går nedenunder og hjem, og det mener vi ikke er rimeligt over for distriktsbladene. Vi mener ligesom Socialdemokratiet, at skal dagbladene med, skal distriktsbladene også med, men i øvrigt mener vi altså, at ingen af dem skal ind i denne historie.

Vi synes, det er forkert, at reklamerne ikke skal komme i blokke i lokalradioer, men at de skal optræde hist og her i udsendelserne. Vi ved godt, at de vil lade reklamerne indlede med en eller anden jingle, eller hvad det nu hedder, og vi forestiller os også nok, at man vil finde nogle såkaldte naturlige pauser og putte dem ind i, men vi har jo også erfaret ved at se på bl. a. engelsk fjernsyn, hvor nemt det er at opfinde sådan nogle »natural breaks« i udsendelserne.

Vi synes, det er meget vigtigt, at man helt klart kan adskille reklamerne og programmerne, og vi mener, at det kan blive meget vanskeligt ved den fremgangsmåde, man her foreslår.

Vi er klar over, at det er af hensyn til TV 2 og TV 2's reklamepenge, at man ikke vil tage lokal-tv med ind, og vi føler, det meget nemt kan komme til at betyde, at lokal-tv-stationerne kommer ud i kulden, og vi mener ligesom Socialdemokraterne, at loven også skal omfatte lokal-tv.

Det gælder ikke mindst det næste forslag, vi behandler i dag, nemlig forslag til lov om Lokalradiofonden. Én ting er, at man ikke i lovforslag nr. L 18 vil lade reklamemuligheden komme tv-stationerne til gode. En anden ting er, at man ikke tænker på, at med hensyn til Lokalradiofonden var der ikke noget som helst i vejen for, at man kunne lade den gælde både for lokalradio og for lokal-tv. Man kan selvfølgelig pålægge lokal-tv-stationerne ligesom lokalradiostationerne at indbetale en afgift til fonden, og så skal de på linje med lokalradioerne have mulighed for at søge penge fra denne fond. En af de ting, vi vil arbejde for under udvalgsarbejdet, er, at man i hvert fald, når det drejer sig om Lokalradiofonden, giver lokalradio og lokal-tv de samme forpligtelser og også de samme muligheder for at hente penge.

Om selve fonden vil jeg sige, at vi i SF egentlig finder denne fondskonstruktion ganske ri-

[Ingerlise Koefoed]

melig. Vi ville måske hellere have haft en klar statsfond, fordi det er usikkert, hvor mange indtægter der kommer i denne fond, men alt i alt vil vi altså langt foretrække denne fondskonstruktion frem for den fondskonstruktion, der alene skal hvile på afgift af reklamerne.

Vi kan godt se, at der kan blive nogle vanskeligheder med at administrere fonden. Der kan blive nogle bureaukratiske vanskeligheder, som der altid er ved den slags fonde, som hviler på afgifter, eller den slags penge, som kommer ind og skal deles ud igen. Men vi synes, forslaget i nogen måde imødekommer nogle ideer, vi også har, om, at man henter penge ind fra dem, der har pengene, og så deler man ud også til nogle af dem, der ikke har så forfærdelig mange. Det synes vi i og for sig er en ret snedig løsning på et problem, som det har været meget svært af finde en løsning på, og som man i hvert fald efter vores mening burde finde en løsning på.

Med hensyn til dem, der skal fordele pengene fra fonden, vil vi se nærmere på sammensætningen af det centrale nævn, men jeg vil godt sige nu, at vi mener, at de lokalradioer, forhåbentlig også lokal-tv-stationer, som skal have mulighed for at få støtte fra fonden, bør være repræsenteret blandt dem, der skal dele pengene ud. Det er min opfattelse, at den fond, det centrale nævn, vi har siddende nu, først og fremmest er et juridisk-økonomisk sammensat nævn, som har et helt andet kommissorium end det at uddele penge. Det kigger vi nærmere på i udvalget. Jeg synes, det var rimeligt, at de lokalradioer, de lokal-tv-stationer, der skal indbetale til fonden, og nogle af dem skal også modtage penge fra fonden, var med til at se, om de objektive kriterier, man i øvrigt vil fastsætte for fondens virksomhed, nu også bliver efterlevet til deres tilfredshed.

Jeg ved, at der kan være nogle problemer med at finde ud af, hvem der skal repræsentere lokalradiostationerne. Der er to foreninger, Sammenslutningen af Lokalradioer og Lokal-tv er den ene, og den anden er den nyere, Sammenslutningen af Kommercielle Radio- og Tv-stationer, eller hvad den nu hedder, og kan vi ikke gøre andet, må vi lade dem begge to blive repræsenteret, men jeg mener i hvert fald, at lokalradioerne skal med.

Jeg er som sagt ganske positivt indstillet over for Lokalradiofonden. Jeg er mindre positivt

indstillet – hvad der vel ikke kan undre nogen – over for forslaget til ændring af lov om lokalradiovirksomhed, og jeg vil arbejde sammen med Socialdemokratiet på, at nogle af de for os værste ting i det forslag forsvinder under udvalgsbehandlingen.

Helge Sander (V):

Det var en fornøjelse i dag at høre den socialdemokratiske ordfører, hr. Helge Mortensen. Det var veloplagt og klar tale: Nu går man også ind for reklamer i Socialdemokratiet. Man har truet med det gennem lang tid, og man har kunnet se det refereret i avisen, men nu hørte vi fra Folketingets talerstol, at man erkender, hvordan tingenes tilstand i virkeligheden er. Det skal hr. Helge Mortensen absolut ikke skoses for. Jeg synes, det er positivt, at man nu taler med samme stemme herinde på Christiansborg, som jeg er sikker på at det socialdemokratiske bagland har talt i mange, mange år.

Og så kan man sige til hr. Helge Mortensen, at det er måske et heldigt tidspunkt, han bliver ordfører. Først i 1980'erne var det jo hr. Søren Hansen, der var ordfører. Han gled ud ved valget i 1984. Så var det hr. Bernhardt Tastesen, der var ordfører, og han gik ud ved sidste valg. Men nu har man ændret signaler, og det er måske redningen for hr. Helge Mortensen.

Men i hvert fald, det korte af det lange er, at vi er meget tilfreds med, at man nu erkender tingenes tilstand og synes, det er rimeligt, at også dette medie får mulighed for finansiering med reklamer.

Derimod formår hr. Helge Mortensen stadig væk at vende tingene fuldstændig på hovedet, når vi taler om dagbladene. Man taler om risiko for monopoldannelse, at dagbladene skal dominere det hele. Nej, hr. Helge Mortensen, problemet er i stedet for, at hvis de bliver holdt ude, så er vi på vej til at få et monopol af foreningsradioer og tilsvarende på tv-siden.

Det er kun herinde, man formår stadig væk at tale om monopoler i dagbladssektoren. Hvis man har læst dagbladene i de seneste uger, har man set to gange, at hr. Edvin Jensen, lederen af de fagforeningsstyrede elektroniske medier, siger i Aktuelt den 29. maj 1988: Nu har vi inden for vort område et klart forspring.

Det er klart, når man har de fordele, som hidtil har været gældende. Samme dag i Politiken siger samme hr. Edvin Jensen, at hvis der bliver

[Helge Sander]

økonomiske problemer inden for denne sektor, altså de socialdemokratiske, fagforeningsstyrede radioer, så må man skære ned på nyhederne, for det er det dyreste.

Det synes jeg det er meget væsentligt at holde sig for øje, når vi nu taler om dagbladenes muligheder. Vi synes, at dagbladene skal med, fordi de viste under forsøgsordningen og har vist igennem hundreder af år, hvor de har været med til at skabe den lokale debat og sørge for at få informationsstrømmen ud til befolkningen, at de netop lægger vægt på nyhederne. Det havde jeg også troet at Socialdemokratiet følte var noget væsentligt frem for måske de mere musikdominerede lokalradioer.

Derfor synes jeg, det er væsentligt også i denne sag, at hr. Helge Mortensen lytter til de folk, som arbejder med de ting, vi taler om her i dag.

Med reklamerne og med dagbladenes muligheder får vi muligheden for en balance, den koncentration og indflydelse, som lokalmedierne var ved at få med de mange fagforeningsstyrede aktiviteter.

Netop fordi der fra flere sider – ikke blot fra Socialdemokratiet – bliver talt meget om risikoen ved dagbladenes indtog på lokalradioområdet, synes jeg, det er værd at bemærke, at man på LO-kongressen sidste år bevilgede 20 mio. kr. til de elektroniske medier, hvoraf 37 lokalradioer skulle have 5 mio. kr. Det er der ikke noget at sige til, der er også mange andre radioer, der får tilskud og bidrag, men her taler vi altså om skattebegünstigede fagforeningsmidler, som går til nogle radioer, der dermed får en fordel, som andre ikke har.

Det må være rimeligt, at man tager det med i vurderingen, hr. Helge Mortensen, når der nu igen bliver talt så stærkt imod, at vi skal give dagbladene lov til bare på lige fod med alle andre at få lov til at være med i dette spil.

Når vi taler om penge fra fagforeningspuljerne, kunne jeg godt forestille mig, at nogle af de 180 mio. kr., SiD bevilgede for at vælte firkløverregeringen for år tilbage, sikkert er havnet i de samme kasser, som driver elektroniske medier.

Hvis vi ser på forslagene i øvrigt, har vi ikke meget at tilføje. Vi erkender, at det er den bedste løsning, vel at mærke den bedst opnåelige løsning på nuværende tidspunkt. Vi lægger nemlig megen vægt på, at vi nu langt om længe får reklamefinansiering i lokalradioerne. Det er

liv eller død for mange radiostationer, og så må vi se at få det tilpasset hen ad vejen. Det drejer sig også om lokal-tv, men som sagt er det det bedst opnåelige i et Folketing, hvor der jo er mange synspunkter.

Med hensyn til fonden synes vi, det er positivt, at man skal svare afgift af et bredere indtægtsgrundlag end blot reklamerne. Vi er også tilfredse med, at medlemskontingenterne er undtaget, fordi det jo er med til at understrege den lokale tilknytning, som vi vel alle sammen lægger vægt på, når vi taler om lokalradioer.

Vi er glade for, hvis det er således, at det lykkes os i denne korte sommersamling at få gennemført begge disse lovforslag, således at radioerne hurtigst muligt kan få den naturlige indtægtskilde, som vi fra Venstres side har følt var en selvfølge helt fra starten, men som det jo altså har voldt visse problemer at få realiseret.

(Kort bemærkning).

Helge Mortensen (S):

Jeg tror, hr. Helge Sander ser spøgelse, når han kommer til at støde på, at fagbevægelsen eller Socialdemokratiet er involveret i radio- og tv-virksomhed. Det er der såmænd også mange andre der er. Ca. 10 pct. af de radioer, der eksisterer i dag, har på en eller anden måde en tilknytning til arbejderbevægelsen.

Men det vigtigste i det, som hr. Helge Sander siger, mener jeg er spørgsmålet om dagbladene. Når nyhederne må gå ud af de elektroniske medier på grund af økonomi, så hjælper det jo ikke, at man samtidig giver erhvervsvirksomheder, som dagbladene er, mulighed for at suge den økonomi ud, som man pludselig åbner for. Det hjælper altså ikke, at man laver reklamefinansiering, hvis den reklamefinansiering går over i dagbladenes kasser og der ikke bliver noget til andre lokalradio- og tv-stationer, og det er den udvikling, vi frygter. Det er den udvikling, vi faktisk tror kommer.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Nu startede jeg med at rose hr. Helge Mortensen for hans klare tale på reklameområdet. Så er det da beklageligt, at der pludselig kommer sådan en negativ holdning over for ens egne, for så vidt jeg kunne forstå det, hr. Helge Mortensen sagde, så var det, at inden for fagbe-

[Helge Sander]

vægelsen, Socialdemokratiet, har vi det på radioområdet, som vi har haft det inden for dagbladene i mange år: vi kan ikke finde ud af det. Nu får vi desværre ingen indtægter, fordi alle de andre er meget bedre end os.

Det er meget kedeligt, at man har en så negativ holdning til sine egne, det må jeg sige; det er næsten for vidt at gå. Men man må jo erkende, at gennem de sidste 100 år har sandheden været, at det er dagblade, der ikke direkte har været underlagt Socialdemokratiet og ligemænd, der har klaret sig bedst, så derfor taler hr. Helge Mortensen sikkert sandt. Men jeg synes, det er beklageligt, hvis den argumentation skal betyde, at de, der er bedre, ikke må få de muligheder, som ligger i dette lovforslag.

Johs. Sørensen (FP):

Fra Fremskridtspartiets side er vi glade for, at trafik- og kommunikationsministeren med L 18 og L 32 har taget skridt til at få løst lokalradioernes økonomiske problemer. Vi mener, at det absolut er på høje tid, vi får løst disse store problemer, som der kæmpes med rundt omkring i landet. Det er problemer, der skal løses på en sådan måde, at lokalradioerne bevarer deres frihed og deres selvstændighed.

Det er jo en kendsgerning, at der rundt omkring i vort land er lokalradioer, der kører ganske fortrinligt, der kører ganske godt helt frit, kører helt uden tilskud fra store organisationer og lign. Modsat kan vi så sige, at der jo også er lokalradioer, der får enormt store tilskud fra faglige organisationer og andre organisationer og fra interesseorganisationer. Mange af disse kører elendigt, det ved vi, og det er det bedste bevis på, at det her ikke er noget, man kan klare bare ved at hive op af en tilskudspose.

Vi mener derfor, at det bedste grundlag for at give lige og frie muligheder for lokalradioer er, at man giver tilladelse til reklame som den indtægtskilde, disse radioer skal have. Jeg mener helt klart, at det er noget, der skal ske uden indgreb og uden kontrolorganer. Det er vigtigt, som jeg sagde før, at disse lokalradioer får så megen frihed som overhovedet muligt, selvfølgelig med det samme ansvar, som den skrevne presse har. Kun i frihed kan disse radioer udvikle sig individuelt og i tråd med de lokale forhold. Lad mig sige her, at vi naturligvis går ind for, at såvel dagblade som distriktsblade kan drive sådanne lokalradiostationer.

Men når man har hørt indlæggene fra regeringspartiernes side her i dag, så er det interessant læsning at tage dagens B.T. og læse, hvad en af regeringens egne udtaler. Jeg vil godt tillade mig et lille citat fra B.T. fra i dag, hvor hr. Helge Sander er citeret for at sige: »Det er fuldstændig unaturligt, at der skal svares afgift til en fond af annonce- og reklameindtægter,« mener Helge Sander. »Det ville svare til, at B.T. skulle sende 10 pct. af sit overskud til Det Fri Aktuelt, som ikke har så mange annoncer. De, der gør en indsats i form af driftighed og hittepåsømhed, bliver straffet.«

Det er De Radikales indædte aversion mod reklamer i både tv og radio, som er den direkte anledning til den ny fond med dertil hørende afgifter, udligningsordning og administration.«

Det er helt klart, at netop det er vi fra Fremskridtspartiets side totalt enige i, og derfor er det jo også beskæmmende at se, at både Venstre og De Konservative nok en gang her i sommervarmen bliver pisket rundt i manegen af De Radikale. Det er jo fantastisk, at dette lille parti har så stor en indflydelse, at det også har magt til at dreje sådanne ting, hvor folk har den diametralt modsatte opfattelse, så man kan gå ind for sådan noget.

Vi vil opfordre til, at man prøver at holde igen på at give så stor indflydelse til et parti på sådanne områder. Fremskridtspartiet mener, at en grundholdning med frihed og ansvar også med hensyn til indtægter fra reklamer og andre frivillige bidrag er det sunde grundlag for frie og uafhængige lokalradioer. Vi vender os derfor imod L 32's forslag om oprettelse af en fond, hvis midler skal fremskaffes og opkræves som en afgift på de 10 pct. af lokalradioens indtægter fra gaver og reklamer osv.

Forslaget om en fond er helt klart præget af en klart socialistisk tankegang og vil blive en snørklet, bureaukratisk og hæmmende klods om benet på mange initiativrige lokalradioer.

I lovforslag nr. L 32 står der i § 12:

»Kan størrelsen af det afgiftsbeløb, der påhviler lokalradioen, ikke opgøres på grundlag af regnskaber m.v., kan toldvæsenet foretage skønsmæssig ansættelse af afgiftstilsvaret.«

Det vil antageligvis sige, at gaver, der er ydet, ikke som kontanter, men i form af naturalier, skal værdiansættes, godkendes af toldvæsenet.

[Johs. Sørensen]

Det er klart, at der her er lagt op til noget, der vil give problemer. Vi er helt klart imod disse skønsansættelser, og dem kan man helt klart undgå ved at lade være med at opkræve den foreslåede 10 pct.-afgift og undlade etableringen af den såkaldte fond.

Derfor synes jeg også, det var dejligt at høre, at fru Connie Hedegaard her foreslog, at reklameindslagene i radioerne tillades fra lovens vedtagelse. Altså, at man tillader at lave disse reklameindslag, så snart man herinde har vedtaget selve loven, men så venter med at opkræve fondsmidlerne til senere. Det er vi 100 pct. enige i. Jeg vil endda sige det så godt: Lad helt være med det – drop totalt det dér. Hold sommerferie, når I har givet tilladelse til, at man kan lave disse reklameindslag, og så lad disse radioer udvikle sig frit og naturligt. Det er det, de ønsker, mange af dem, det er en kendsgerning. Der er flere lokalradioer, der har henvendt sig også til de politiske partier og netop har sagt: Kan I nu gøre noget for, at vi kan få lov til at bevare vores frihed, så vi fortsat kan udvikle os i den tone og den ånd, som er det rigtige på vores lokalområde?

Jeg vil sluttelig sige, at Fremskridtspartiet finder, at det er bydende nødvendigt, at Folketinget handler hurtigt her. Det er, som det tidligere er sagt, nødvendigt, at vi hurtigt får løst disse lokalradioers problemer, og de er jo først og fremmest af økonomisk art. Vi mener, at for mange lokalradioer er den bedste løsning på disse problemer at give tilladelse til reklameindslag, der på den måde finansierer store dele af disse lokalradioers udgifter. Fondsdannelse, hvor initiativrige og veldrevne lokalradioer skal til at betale til passive og mindre initiativrige og dårlige lokalradioer, er da en tåbelighed af rang, og det kan vi overhovedet ikke støtte.

I øvrigt skal jeg tilsige Fremskridtspartiets positive medvirken til at få løst lokalradioernes økonomiske problemer hurtigst muligt. Vi er fra Fremskridtspartiets side parate til at indgå i positive forhandlinger, som vi forventer at blive indbudt til.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Det, der står i B.T. i dag, er fuldstændig korrekt. Der er blot den fejl ved det, hr. Johs. Sørensen sagde, at han citerer mig for at sige no-

get, som B.T.'s journalist Grit Bendixen har skrevet.

Hr. Johs. Sørensen, det er således, at når der står citationstegn, så er det udtalelser, og når der ikke er citationstegn, så er det ikke udtalelser. Derfor bliver jeg nødt til at understrege, at første del af det har jeg udtalt. Det står jeg 100 pct. ved, det dér med, at der er driftige lokalradioer, der bliver straffet. Men med hensyn til omtalen af andre partier, så har jeg ikke sagt noget om det, og det står der heller ikke i avisen, så kig en gang mere. Det med citationstegnene har en vis betydning.

Når det er sagt, så vil jeg sige, at det, der står her, jo ikke kan overraske nogen; det kunne man have slået op i Venstres partiprogram, inden B.T. udkom i dag. Vi har sagt fra starten, at vi syntes, det skulle være så enkelt som muligt. Men modsat Fremskridtspartiet har vi også hele tiden sagt, at i et Folketing, hvor vi er så mange partier, og hvor det er så vanskeligt at få flertal, må man selvfølgelig bøje sig imod hinanden. Og det har vi gjort i meget lange og til tider måske også noget trange forhandlinger, således at vi er kommet frem til det resultat, der ligger på bordet i dag.

Det resultat vedstår vi 100 pct., men det ændrer da ikke ved, at alle partier da ikke med ét er blevet ens, fordi man indgår en aftale. De Radikale ændrer sig da ikke, fordi de kommer i regering, De Konservative og Venstre ændrer sig ikke fra den ene dag til den anden. Vi har da stadig væk vores synspunkter, men vi prøver at finde kompromiser, således at vi kan komme et lille stykke videre.

Det tror jeg også hr. Johs. Sørensen er enig med mig i. Jeg er godt klar over, at hr. Johs. Sørensen er stedfortræder, men på grund af hans position i partiet hører vi nu og da fra hr. Johs. Sørensen, og dér synes jeg, han mange gange har givet udtryk for holdninger, der siger, at Fremskridtspartiet vil samarbejde og vil være med til at lave nogle løsninger, således at vi kommer lidt fremad, selv om det ikke altid bliver lige på den måde, som man synes er den allerbedste.

(Kort bemærkning).

Connie Hedegaard (KF):

Det er jo imponerende, som Fremskridtspartiet altid har patentløsninger. Selv om Fremskridtspartiet nu har 16 mandater, så bliver

[Connie Hedegaard]

man ikke mere ansvarlig af den grund. Problemet med Fremskridtspartiet er bare, at de altid fordrejer den politiske virkelighed over for befolkningen, over for offentligheden.

Hr. Johs. Sørensen og jeg er sådan set ikke så forfærdelig uenige på dette punkt, men hvor ser Fremskridtspartiet flertallet for den rene løsning, som hr. Johs. Sørensen altså mener at vi andre skulle lave? Hvor er flertallet henne?

Tvært imod bare at råbe det ud ad vinduet har vi andre jo faktisk fået bevæget Folketinget til nu at gå ind for reklamer, og vi har fundet en måde at leve med de reklamer på.

Hvis vi skulle følge Fremskridtspartiets rene holdning, så ville vi ende dér, som jeg skitserede i min indledende tale, at der ville blive endnu en hårdknude. Vi ville skyde problemerne endnu længere ud, endnu flere nærradioer ville dø, og endnu flere nærradioer ville akkumulere en stor gæld, som de ikke har skygge af chance for at komme ud af. Fremskridtspartiets holdning ville faktisk føre til, at vi ville få en stadig stigende tendens til, at dette område ville blive monopoliseret f.eks. i arbejderbevægelsens favør, hvad jeg kan forstå hr. Johs. Sørensen ikke er interesseret i.

Så der er jo ikke sammenhæng mellem det, Fremskridtspartiet siger, og den kritik, man så kommer med mod os andre, som dog har fået tingene til at bevæge sig.

(Kort bemærkning).

Johs. Sørensen (FP):

Må jeg være galant og starte med at svare fru Connie Hedegaard.

Det er da rigtigt, at jeg ikke mener, at vi altid kan få alting 100 pct., og det er en total misforståelse, hvis man igen skal til at have folk til at tro, at Fremskridtspartiet er et alt-eller-intetparti. Det er jo ikke rigtigt, det har vi bevist i handling at vi ikke er, og det vil vi altså ikke have siddende på os.

Men det er lige så forkert at tro, at hvis man har et synspunkt, så skal man altid sælge det, og det er det, man er ved at gøre her. Det er en kendsgerning, at så laver man nogle kompromiser, som bliver ødelæggende i en meget, meget lang fremtid for lokalradioerne. Derfor henstiller vi, at vi prøver at få det her lavet sådan, at man ikke tager fra noget, der er godt, og giver til noget, som er næsten ubrugeligt.

Må jeg så sige til hr. Helge Sander, at jeg ikke har forsøgt at prøve at udlægge det sådan; så har du misforstået mig. Jeg har ganske rigtigt citeret dig for det, du har sagt, og så har B.T. fortsat. Jeg kender godt den måde, der skrives aviser på. Men så vil jeg da godt stille dig et helt klart spørgsmål: Tager du afstand fra den artikel, som B.T. har lavet om det spørgsmål, og de synspunkter, som er indeholdt i den?

(Kort bemærkning).

Helge Mortensen (S):

Når hr. Helge Sander taler om, at forslaget er udtryk for en aftale, så vil jeg gerne spørge hr. Helge Sander: Hvem indgår i den aftale? Jeg går ud fra, at når regeringen fremsætter et forslag, så er det udtryk for regeringens politik, så regeringen må jo have lavet nogle aftaler. Det vil jeg gerne vide, for det afhænger jo lidt af det, om vi overhovedet har nogen indflydelse på det – så kan jeg jo sige her nok så mange gange, at vi vil forhandle det. Jeg vil gerne have præciseret, hvad det er for aftaler, og hvem der deltager i de aftaler med regeringen.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Det er ikke, fordi vores landsformand trænger til hjælp, hr. Johs. Sørensen klarede det jo udmærket. Men fru Connie Hedegaard fordrejede virkeligheden. Hvad er virkeligheden? Virkeligheden er, at tre partier satte sig sammen og aftalte et regeringsgrundlag. Det mindste af de tre partier har altså haft større styrke end både De Konservative og Venstre. Jamen det må da være det, der er virkeligheden, hvis der skal være en lille smule mening i politik.

Fru Connie Hedegaard står heroppe og siger, at hun ønsker frihed i æteren. Det samme har hr. Helge Sander sagt utallige gange, han tager heller ikke helt afstand fra den artikel, der står i B.T. Virkeligheden er, at en afgift på 10 pct. har De Radikale fået de to partier til at sluge.

Virkeligheden er også, fru Connie Hedegaard, at vi ønsker at være med i et forlig om lokalradioerne, men vi må have set på den afgift, og dér kunne vi måske bede om lidt hjælp fra de to store partier, om ikke det var muligt at nå frem til en forståelse.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg er helt klar over, at en del af det forslag er møntet på at lave et felttog imod arbejderbevægelsens radio og tv, som man kalder det, men jeg vil godt herfra tage afstand fra den almindelige nedgøring af arbejderbevægelsen, som nu har været oppe fire eller fem gange i løbet af forhandlingerne.

Det er arbejderbevægelsen, der har stået bag ved en stor vækst i folkeoplysningen her i landet. Arbejderbevægelsen gjorde meget for at fremme folkebibliotekerne, arbejderbevægelsen har været bag en del af højskolerne, arbejderbevægelsen har et meget stort oplysningsforbund, som har betydet kolossalt meget for den folkelige bevidsthed her i landet.

Nu synes jeg, man skal holde op med at rakte arbejderbevægelsen ned. Tal om lokalradio, tal om lokal-tv, og hold op med det gas om arbejderbevægelsen.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Til hr. Johs. Sørensen og dermed også til hr. Poulsgaard. Jeg startede mit sidste korte indlæg med at sige, at jeg står bag ved alt det, jeg har sagt, som står i artiklen.

Derefter må jeg sige til hr. Helge Mortensen, at det er muligt, jeg brugte ordet aftale, og det er klart, at når der er tre partier i regeringen, så taler man selvfølgelig sammen om det, man fremlægger. Men i denne specielle situation kan man måske godt tale om en slags aftale, for i virkeligheden er det jo en proces, der er foregået over lang tid, hvor mange partier har siddet om bordet – også hr. Helge Mortensens – og hvor nogle af tingene er faldet på plads hen ad vejen. Det, at der bliver talt sammen, inden lovforslaget bliver fremsat, er jo altså såre naturligt, når der er tre partier i en regering. Men den situation er det selvfølgelig så mange år siden man har prøvet i Socialdemokratiet, at hr. Helge Mortensen ikke kender til det, så han er tilgivet.

Med hensyn til fru Ingerlise Koefoed må jeg sige, at jeg har brugt megen tid på at tale om fagbevægelsens rolle, men jeg vil på intet tidspunkt nedgøre fagbevægelsen for dens indsats i folkeoplysningen og på de elektroniske mediers område, fordi den selvfølgelig udnytter de muligheder, der er.

Det, jeg talte om, var, at andre så vidt muligt skal have de samme muligheder og i hvert fald ikke de uligheder, der er med disse mange skattebegünstigede midler, som man kaster ind i kampen om de elektroniske medier. Vi synes, det er urimeligt, at man har den fordel, og det var kun fordelene, jeg talte om. Det var absolut ikke nogen nedgørelse; det afstår jeg på det kraftigste fra.

Marianne Jelved (RV):

Jeg er glad for, at vi er nået så langt, som vi dog trods alt er, så vi kan få disse to lovforslag behandlet i denne samling.

Da vi behandlede lokalmedierne her i salen i november 1987, fremsførte jeg, at Det Radikale Venstre ikke ville afvise reklamer i lokalmedierne på forhånd, og at vi heller ikke på forhånd ville afvise, at dagbladene skulle have sendetiladelse. Det, vi ønskede, var at udfylde en mangel i den lovgivning, der gælder, nemlig et økonomisk grundlag for lokalmedierne, og vi ønskede at sikre, at de lokalmedier, som ikke ønskede at bruge reklamer, også kunne få støtte. Det er ud fra synspunktet, at mange små radioer er noget af det, der lever op til det formål, som lovgivningen har, nemlig mangfoldigheden.

Så har der i vinterens løb været ført adskillige forhandlinger på mange forskellige leder. Det sidste møde fandt faktisk sted den 15. april i år. Så er der sket forskellige ting undervejs siden da, og nu bliver der altså fremsat et forslag, som jeg i hvert fald kan genkende på så mange punkter – hvilket heller ikke kan undre tilhørerne her i salen – at Det Radikale Venstre selvfølgelig kan gå ind for det.

Jeg vil godt sige, at når Det Radikale Venstre skiftede opfattelse med hensyn til reklamer i lokalmedierne, så hang det sammen med erfaringer, som adskillige radikale tillidsfolk rundt om i landet gjorde i september 1987 ved folketingsvalget. Der var nemlig sket det forud i juni 1987, at SF, Socialdemokratiet og den daværende regering havde vedtaget en ændring af den gældende lov om lokalradioer, som gik ud på, at politiske partier kunne købe sendetid.

Jeg brugte 2.000 kr. i den lokale radio og 2.000 kr. i det lokale tv, og jeg sad og havde det rigtig dårligt, for det var dobbeltmoral, så det baskede, når jeg kan betale, fordi jeg er politisk engageret og stiller op til et valg og ved penge

[Marianne Jelved]

kan få tid – hvilket jeg i øvrigt synes er ualmindelig udemokratisk, for så har vi altså et spørgsmål om, hvem der har flest penge i en valgkamp. Det parti, jeg tilhører, har ikke ret mange, kan jeg godt sige.

Det gav stødet til, at vi sagde: Den dobbeltmoral står vi ikke model til længere. Altså vil vi godt åbne op for reklamefinansiering.

Dette er baggrunden, og det er møntet bl.a. på de indvendinger imod reklamer, som fru Ingerlise Koefoed kom med heroppe fra talerstolen.

Vi har i Det Radikale Venstre stor tiltro til decentralisering. Vi sætter stor pris på alt det, man kan decentralisere. Lokalnævn og deres mulighed for at sikre mangfoldigheden ud fra deres synspunkter i det lokalområde, hvor de sidder, er godt. Det skal vi ikke blande os i her indefra.

Vi har også stor tiltro til, at lokalnævnene kan leve op til kravet om mangfoldighed. Derfor er det simpelt hen ikke rigtigt, når der bliver talt om, at dagblade, hvis de kan få sendetilladelse, kan monopolisere et område. Jeg har så stor respekt for de mennesker, der sidder i lokalnævnene, at jeg tror på, at det kan de sagtens styre, for de har også et ønske om at leve op til den mangfoldighed. Det gør man ude omkring i lokalområderne.

Vi kan ikke sammenligne med USA. I USA køber man en frekvens, her i Danmark søger man om at få sendetilladelse, og man søger om at få sendetid, og man bliver puttet ind et eller andet sted, hvor lokalnævnet afgør det, hvis man ikke kan blive enig med de andre lokalmedier. Sådan er det.

Når vi i Det Radikale Venstre synes, det er uheldigt med distriktsbladene, så er det, fordi der ligger en anden pointe i vores ønske om at lade dagbladene komme med. Vi ønsker at sikre en god udviklingsmulighed for den skrevne presse, den journalistiske presse. Ikke for at forklejne, at der er også distriktsblade, der anvender journalister, det er der, men vi ønsker at fremme den presse, hvor borgerne selv skal gå hen og betale for at få avisen. Det er centralt. Distriktsbladene er bygget op omkring indtægter fra annoncer, og det, der afgør, om et distriktsblad kan køre rundt eller ej, er, hvor mange annoncer det kan få. Derfor har vi satset på dagbladene i denne omgang.

Jeg vil godt sige om tv, at jeg har opfattet, at Socialdemokratiet i de drøftelser, der har været – men det kan godt være, jeg har misforstået det – har haft forståelse for, at det er vigtigt, at TV 2 kommer i gang og kommer ind på reklamemarkedet, og at vi får nogle erfaringer dér, fordi der faktisk ligger et temmelig stort indtægtsgrundlag for TV 2 i reklamer.

Derfor mener vi, at de forholdsvis få tv-stationer, der er i dag – og det er forholdsvis få sammenlignet med antallet af lokalradioer – må vente lidt, og for at komme dem i møde er det også foreslået fra regeringens side, at revisionen af TV 2 bliver rykket frem. Jeg synes godt, at man kunne tage og give den frist, så TV 2 kunne komme ind på markedet først.

Om fonden vil jeg sige, at vi synes, det er godt, at det er næsten hele indtægtsgrundlaget, der danner baggrund for en afgift. Vi synes ikke, der er noget som helst galt i, at man finder på at tage afgift fra en indtjeningskanal, altså en frekvens, hvor man kan tjene pengene, og der så kommer en afgift til det offentlige, som det offentlige kan bruge til ting, som staten finder er rimelige.

Jeg kan ikke gå ind på den tankegang, at lokalradiorepræsentanter eller lokalmedierepræsentanter skal sidde i det centrale udvalg. Jeg synes, det er et problem, at man i lokalnævnene har repræsentanter for lokalradioer siddende. Det kan godt give nogle problemer, fordi der jo i sidste instans også er konkurrence imellem de lokalradioer, der kan være i et område. Det bør man holde udenfor; de kan på anden måde skaffe sig indflydelse på, hvordan man tackler disse ting. Det er jo hensigten, at der i det centrale udvalg skal være objektive kriterier for, hvordan man tildeler penge.

Fru Connie Hedegaard sagde, at vi kunne jo sænke procentsatsen på et eller andet tidspunkt. Jeg er klar over, at der er psykologi i, hvor stor en procentsats vi taler om, og det kan vi godt diskutere på et eller andet tidspunkt, selvfølgelig, men jeg synes også, der ligger nogle muligheder i at have nogle penge i en fond, som kan gå til andet end, at det lige løber rundt. Man kan også bruge dem til eksperimenter eller andet inden for lokalmedieområdet. Det er noget, jeg har sagt for lang tid siden, og det kan man selvfølgelig diskutere.

Til allersidst vil jeg sige, at Det Radikale Venstre har det altid allerbedst, når alle skæl-

[Marianne Jelved]

der os ud, for så er det nemlig rigtigt, det vi gør. Det har vi opdaget så mange gange, så det er en fin pejlestok for os med hensyn til, hvilken vej vi går, om det er rigtigt, det, vi gør. Så tak til hr. Johs. Sørensen.

Når et parti ikke har 90 mandater, må man forhandle med andre, og det tror vi er sundt for folkestyret. Og så bliver der altså tale om kompromiser. Det kan godt være lidt svært at se for et fløjparti, men vi andre har i hvert fald gjort nogle erfaringer på den vej, og vi vil selvfølgelig blive ved med at gøre, hvad vi kan for at få vores indflydelse igennem.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil godt sige til fru Marianne Jelved, at det var jo ikke første gang, De Radikale gik ind for reklamefinansiering, dengang de sprang, da det kom til at dreje sig om lokalradioer. Det var De Radikales skyld, at der kom reklamefinansiering i TV 2, og her var de også sprunget fra nogle tidligere udtalelser. Så det undrede mig såmænd ikke så meget, da de pludselig også støttede reklamer i lokalradio, men ikke i lokal-tv endnu.

Da De Radikale i sin tid foreslog, at der skulle være forbud imod, at politiske partier, religiøse bevægelser osv. selv måtte købe sendetid i lokalradioerne, sagde jeg, at det kunne vi da godt gøre, hvis vi også i øvrigt forbød salg af sendetid. Så kunne vi have sagt rent ud, at der ikke måtte sælges sendetid til erhvervsvirksomheder eller andre, sådan som der altid er blevet gjort. Men det kunne der ikke være tale om. Det var kun de politiske partier og de udefinerbare religiøse bevægelser, som ikke måtte købe sendetid, resten måtte gerne.

SF har også svært ved at klare betalingen for den politiske reklame i lokalradioerne, men der var altså ingen retfærdighed i det, der blev foreslået fra De Radikale, dengang i hvert fald.

(Kort bemærkning).

Helge Mortensen (S):

Jeg synes, det var en interessant bemærkning, fru Marianne Jelved gjorde om, at man også kunne bruge pengene i fonden til andre ting. Jeg vil gerne spørge fru Marianne Jelved, hvad formålet med den fond er.

Det, som fru Connie Hedegaard repræsenterer, var også mit udgangspunkt, nemlig at pengene alene skulle gå ind som en fordeling. I øvrigt er jeg enig i, at man med det grundlag må vurdere, om der er brug for flere penge til støtte, altså udbetale efter nogle kriterier, der giver flere penge, eller om procentsatsen skal ned. Derfor synes jeg, det er meget vigtigt, at vi får at vide, hvad formålet med fonden er.

Hvad angår TV 2 og lokal-tv, må jeg gøre opmærksom på, at lokal-tv'erne historisk set kom før TV 2 og har manglet finansieringsgrundlag, lige siden de blev en kendsgerning.

Jeg vil gerne påpege, at der ikke vil dukke problemer op om et halvt eller et helt år, som man ikke kan overskue i dag, og jeg kan sige til fru Marianne Jelved, at vi har gjort os konsekvenserne klart ved at sige ja til reklamefinansiering både for den trykte presse og for TV 2. Det må vi lære at leve med; det kan vi ikke bare udskyde. Det er her og nu, når vi træffer afgørelsen.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Formålet med fonden, kan jeg sige til hr. Helge Mortensen, er nøjagtig det, der står. Det er en fordeling af midler til andre lokalradioer, intet andet. Det, jeg sagde, var, at man måske engang kunne overveje, om, osv.

Det er det, der står i lovforslaget, der gælder. Jeg prøvede bare at sige, at der måske var nogle andre perspektiver på længere sigt, men hvis det er nødvendigt, trækker jeg det gerne helt tilbage igen, for nu gælder det om at få det, som står på papiret, på plads.

Hvad angår TV 2, kan jeg sige, at Det Radikale Venstre går ind for folkeoplysning, uddannelse og alt muligt i den retning. Vi er faktisk af den opfattelse – det glemte jeg at sige om reklamer i lokalmedier generelt, men nu har jeg lejligheden – at uddannelse og oplysning gør det muligt for mennesker selv at vælge. Vi er ikke så nervøse som andre for, at reklamer er det onde dyr i åbenbaringen. De er en naturlig del af det samfund, vi lever i, og vi tror faktisk på, at det arbejde, vi udfører i folkeskolen og andre steder, også har en effekt.

Duetoft (CD):

Det er vigtigt, at lokalradioerne overlever, og derfor er det også vigtigt, at vi får dette lovfor-slag igennem så hurtigt som muligt.

[Duetoft]

Jeg er blevet overrasket, når jeg har været ude at besøge lokalradioer, over at se, hvilket engagement der er, og hvor stort et arbejde der bliver gjort af frivillige. Derfor mener jeg også, at lokalradioernes pengeproblemer skal løses, sådan at de kan klare sig videre. Jeg hilser derfor med glæde, at reklamer bliver en valgmulighed for lokalradioerne for fremtiden.

Nu har jeg alligevel nogle skeptiske bemærkninger, selv om vi er enige i hovedsigtet. I lovforslaget står der, at ministeren skal fastsætte regler for, hvordan reklamerne kan indgå i lokalradioernes programvirksomhed. Og så står der i bemærkningerne, at man kan have op til 6 minutters reklamer pr. time eller højst 10 pct. af programvirksomheden. Jeg ved ikke, hvordan det passer sammen med regeringens planer om ansættelsesstop, for der skal da ansættes nogle hundrede mennesker med stopure, hvis man i alle lokalradioer i dette land skal sidde og kontrollere, når der spilles musik, om man derefter har reklamer mere end 6 minutter i timen.

Jeg synes, det lyder lidt underligt, og jeg må indrømme, at jeg ville foretrække, at man gav det frit, for jeg er ret overbevist om, at de fleste mennesker ville bortvælge de programmer og de stationer, som kun kørte reklamer. Jeg tror, det er en mekanisme, der ordner sig selv, og at der derfor ikke er nogen grund til at lægge et sådant bureaukrati ind i det, som der her er foreslået.

Noget andet er, at vi ligesom andre undrer os over, at distriktsbladene ikke er med. Vi synes egentlig, det er underligt, når det er så få distriktsblade, der ikke er ejet af eller i tæt samarbejde med dagblade, at de skal stilles i en lidt uheldig situation; det synes vi er unfair. Derfor vil vi arbejde for, at disse blade kommer med i ordningen.

Men i øvrigt står der i en af disse gummielastikumbemærkninger, at man vil acceptere dagbladene, hvis en radio- eller tv-station opfylder en funktion som forum for en bred lokal debat. Hvad er en bred lokal debat? Det er sådan noget, man kan lægge alt muligt ind i. Skal vi have elektroniske medielæserbreve, skal stationerne tvinges til at lave båndværksteder eller hvad? Hvad mener man egentlig, når man taler om en bred debat? Det er sådan et begreb, som er meget svært at arbejde med.

Vi ville også gerne have haft tv med ind i dette forslag, men jeg kan godt leve med, at vi ven-

ter til efteråret med at drøfte tv. Vi kan godt acceptere ministerens forklaring om, at vi skal se, hvad der sker med TV 2, først. Jeg håber, vi kan få et tilsagn om, at det bliver i første del af næste samling, vi kommer til at tage dette spørgsmål op.

Forslaget om Lokalradiofonden er ikke lige vores kop te, må jeg indrømme. Vi synes, det er urimeligt, at aktive sendere skal give penge til dovne sendere. Men det er der jo ikke noget at gøre ved. Vi er meget betænkelige, når gaverne er inddraget. Vi synes, det er noget kedeligt noget, at stationer, som måske i forskellige forbindelser får materiel foræret, derefter skal til at udrede penge for at få disse ting. Vi havde en deputation forleden dag i Kulturudvalget, hvor netop det punkt blev fremhævet, og hvor man nævnte, at man ved hver fødselsdag på stationen faktisk fik foræret øretelefoner og lign. Det giver nogle økonomiske problemer, når der pludselig skal betales afgift af dem. Vi tror også, der er for mange muligheder for – jeg vil ikke kalde det sort arbejde, men begrebet er der da – at snyde i dette system, og kender vi danskere ret, skal det nok også blive gjort.

Vi vil gerne se på sagen i udvalget, men vi er altså ikke glade for, at fonden er indblandet, ligesom vi er lidt betænkelige over for administrationen i hovedforslaget. Men selvfølgelig skal vi have reklamerne igennem i lokalradioerne så hurtigt som muligt.

Jeg vil gerne slutte med en generel – og jeg vil gerne understrege det, så det ikke misforstås – venlig bemærkning til fru Connie Hedegaard. Jeg vil gerne sige, at det ikke kan binde os andre her i Folketinget, at man har indgået et forlig mellem tre regeringspartier. Vi havde debatten i går, og nu har den også været oppe i dag, hvor jeg kunne genkende fru Connie Hedegaards argumenter fra forsvarsdebatten i går med hensyn til, hvem der vil være med i noget, og hvem der ikke vil være med i noget.

VKR-regeringen må vænne sig til, at uanset hvor meget de har diskuteret indbyrdes for at få en ordning ud af det, betyder det ikke, at vi andre bagefter vil ligge på knæ og sige: det var vel nok godt, at de tre partier kunne blive enige efter deres hårde forhandlinger; nu må vi andre ikke forstyrre idyllen.

Regeringen må altså vænne sig til, at den, når den efter lange eller korte forhandlinger er blevet enig med sig selv om et forslag, skal ud at

[Duetoft]

finde et flertal et andet sted. Det betyder selvfølgelig, at oppositionspartierne spiller ud og siger: det er vores opfattelse, sådan og sådan, og så må vi indgå et forlig om tingene.

Derfor synes jeg ikke, det er spor unaturligt, at Fremskridtspartiet i dag, ligesom vi andre har gjort, fører sine synspunkter frem om, hvor vi ideelt gerne vil hen. Jeg synes da, det er glimrende, at nogle af os har forsøgt at påtage os rollen som dem, der så forsøger at opveje den radikale indflydelse i regeringen. Men vi forhandler så sandelig med regeringen som en helhed. Vi forhandler ikke med ét eller to ud af de tre regeringspartier.

Derfor må fru Connie Hedegaard altså vænne sig til, at det for fremtiden bliver sådan, at selv om man har haft problemer internt med at blive enige, vil man derefter få problemer med andre partier for at skabe en bred enighed. Sådan er vores parlamentariske system, og det må man acceptere. Derfor denne – jeg vil stadig understrege – venlige bemærkning, sådan at vi ikke ved hvert eneste forslag, vi skal behandle i de næste flere samlinger, skal have diskussionen om, hvorvidt man kan eller ikke kan tillade sig at være enig med et forlig internt i regeringen.

(Kort bemærkning).

Connie Hedegaard (KF):

Det er da godt, at CD forsvarer Fremskridtspartiet; det er der jo aldrig så mange andre der gør.

Jeg vil bare lige for en ordens skyld sige, at denne debat jo ikke er startet i går. Den er heller ikke startet med KVR-regeringens dannelse. Det har faktisk været en meget lang proces, hvorunder Socialdemokratiet, SF, De Radikale og de gamle firkloverpartier sad og forhandlede om disse spørgsmål, og indlæggene i dag bærer også præg af, at alle faktisk har bestræbt sig på at finde en løsning.

Det hjælper ikke, at vi hver står på vores. Man kunne også høre på Socialdemokratiets og SF's indlæg, at de var villige til at finde en løsning, som er relevant for os alle sammen. Det er den type samarbejde, vi håber også CD vil tage del i.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Jeg vil bare takke fru Connie Hedegaard, for det glæder mig, at to dage ikke gør en enlig sva-le, eller hvad det nu hedder – altså argumentationen var den samme i går. Nu forstår jeg, det er udmærket, at det kun drejer sig om denne sag, fordi den har været diskuteret så længe. Men jeg synes altså, det er underligt, at vi skal have den samme argumentation fra fru Connie Hedegaard to dage i træk, og jeg ville bare forebygge, at den også kom på tirsdag.

Glønborg (KRF):

Kristeligt Folkepartis ordfører på dette område, hr. Chr. Christensen, kunne desværre ikke være til stede, og derfor skal jeg fremføre vores synspunkter.

Det er godt, at sagen nu kommer på plads – det er der brug for. Vi har været fantastisk imponerede over den entusiasme, der har vist sig i så mange forskellige kredse med hensyn til at drive lokalradio. Mange forskellige grupper af mennesker har mødt hinanden: folk fra arbejderbevægelsen, folk fra forskellige kristne kirkesamfund og folk med det, jeg vil kalde en almindelig kulturel interesse for hele livet i lokalsamfundet, har stået sammen om at få dette her til at køre. Vi beundrer dem, der har lagt det store arbejde i det, men vi forstår også, det vil være umuligt at blive ved på den måde. På en eller anden måde skal der skaffes penge.

Kristeligt Folkeparti ønsker ikke, at vi skal lade det hele betale af de offentlige kasser. Vi ønsker heller ikke, at enkelte kapitalister eller firmaer skal kunne klare økonomien. Men det skal da heller ikke være nogen hemmelighed, at vi har været lidt betænkelige ved reklameprincippet. Vi har været bange for, at smarte reklamefolk og de mere popprægede lokalradioer skulle udkonkurrere de mere seriøse.

Vi synes derfor, at ideen med Lokalradiofon-den er virkelig god. Den gør det meget lettere at affinde sig med reklamerne, fordi der hermed bliver mulighed for de mennesker, der ikke vil bruge deres kræfter på at kradske reklamepenge ind, men som faktisk har vilje og evne til at lave god lokalradio.

Kristeligt Folkeparti kan i det store og hele tilslutte sig begge lovforslag, men jeg må erkende, at vi på ét punkt er blevet lidt betænkelige, nemlig over for tanken om at slippe dagbladene løs på lokalradioen. Vi anerkender realiteten i argumenterne for og imod, men er lidt i tvivl

[Glønborg]

om, hvad der vejer tungest, men vi er klar over, at vi må bestemme os i løbet af kort tid nu.

Derimod er vi ikke spor i tvivl med hensyn til distriktsbladene. Distriktsbladene er først og fremmest dygtige til at samle annoncepenge ind, og det er ikke lige netop den evne, vi ønsker at få fremmet med hensyn til lokalradio. Det fremgår tydeligt af det, jeg har sagt. Så her er vi ikke i tvivl. Men med hensyn til dagbladene må der komme en afklaring; vi erkender, at problemet skal løses nu, og det er vi glade for.

Trafik- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Jeg synes, der er grund til at være tilfreds med, at vi nu er kommet til et punkt, hvor vi kan se, der kan skabes en lovgivning, som giver mulighed for økonomisk støtte til lokalradioerne.

Jeg skal ikke gentage, hvad mange har sagt i dag, og som jo er blevet sagt under alle de debatter, vi har haft, hvor vi har drøftet disse spørgsmål, men ikke har kunnet nå så vidt, som jeg synes vi er tæt på at nå her, nemlig den betydning, lokalradioerne har i lokalsamfundene, og som de har bevist i den periode, de har virket.

Jeg synes, det er meget tilfredsstillende, at vi nu er dér, at vi stort set kan enes om, at reklamefinansiering skal være den økonomiske mulighed, som føres ind i lokalradiofinansieringsgrundlaget. Det har der nu manifesteret sig en bred enighed om.

Jeg tror, at alle talerne, om end ikke med samme entusiasme, har talt om, at man nu ikke kommer uden om reklamefinansiering. Det er en god og egentlig også epokegørende udvikling, ikke epokegørende, fordi man nu kan se frem til reklamefinansiering, men fordi vi derved kan nå frem til at skabe et økonomisk grundlag, som kan bruges ved finansiering af lokalradioernes virksomhed.

Det har været en lang proces, er der blevet sagt. Ja, det har det sandelig. I den forbindelse vil jeg dog opponere mod hr. Helge Mortensens bemærkninger om, at der har været en laden-stå-til under den forrige regering. Nu har denne regering jo ikke siddet så længe, så det kan være, vi kan få lov til at slippe for anklagen.

Jeg synes ikke, hr. Helge Mortensens påstand er rigtig. Forsøgsordningen blev sat i gang i 1981, inden firkloverregeringen trådte til, men forsøgsordningens forløb skete under

den regering, og den lovgivning, der lagde de permanente rammer for lokalradiovirksomheden, blev gennemført under den foregående regering, firkloverregeringen, og siden har der været en byge af lovforslag, som har prøvet på at fylde det sidste ud med hensyn til finansieringen, uden at man har kunnet nå til en ende. Vi har forhandlet og forhandlet. Vi har også siddet ved forhandlingsbordet med hr. Helge Mortensen og hans parti, og det har ikke altid været med til at gøre det hurtigere, i hvert fald hvis man ser frem til det punkt, vi er nået til i dag.

Men jeg er taknemlig for, at vi nu har gået den lange vej sammen og er nået frem til i dag at kunne gøre den status, at vi nu nok kommer igennem med finansieringen på dette felt.

Jeg er glad for den åbenhed, der har præget alle indlæggene. Selv om hr. Helge Mortensen var meget kritisk i sine indledende bemærkninger, sporede jeg dog en åbenhed over for at ville drøfte mulighederne. Jeg tror, vi alle sammen er enige om, at vi skal have en løsning på dette problem nu, og at vi må have skaffet den, inden denne ekstraordinære folketingssamling går til ende. Den åbenhed er jeg glad for. Mange af detailproblemerne må vi vende tilbage til under det forestående udvalgsarbejde, som ikke bliver langt, men som jeg håber bliver intenst og effektivt, sådan at vi kan få tingene lagt fra os i en fornuftig form, inden vi skilles for sommeren.

Der er to spørgsmål, jeg især vil sige noget om. Det ene er dagbladene, som ligger hr. Helge Mortensen meget på sinde, og som også ligger os på sinde, men med forskellig vægt og på forskellig plads i sindet. Jeg kan ikke følge hr. Helge Mortensen i hans bekymring for, at dagbladene vil virke som mastodonter, der kommer til at præge radioerne i lokalsamfundene; erfaringerne fra forsøgsperioden viser noget andet. Nu ved jeg godt, at hr. Helge Mortensen dertil vil sige: Jamen der var ikke reklamer med dengang. Nej, men erfaringerne kan alligevel bruges, og jeg mener også, at man skal være opmærksom på – og det tror jeg undgår for manges opmærksomhed – at de øvrige organisatoriske bestemmelser i lokalradioloven om, hvordan man søger om sendetilladelse, stadig gælder. Man skal etablere en forening med en bestyrelse, som bor i lokalsamfundet, og det er den forening, der får sin sendetilladelse, så det

[Trafik- og kommunikationsministeren]

er ikke dagbladene, der direkte får en sendetilladelse. De får mulighed for at etablere sådanne lokale selskaber eller foreninger, som driver virksomheden på de vilkår, der i øvrigt står i loven.

Endelig er der stadig væk det tilbage, som også er blevet fremhævet bl.a. af fru Marianne Jelled, at lokalradionævnene har en forpligtelse til at sørge for alsidighed og spredning i de sendetilladelser, som de udsteder.

Man kan nu engang ikke på noget område, hverken på tv-området, dagbladsområdet eller på lokalradioområdet, uden videre sammenligne USA-tilstandene med danske tilstande, hvor vi har helt andre grundlæggende vilkår for, hvordan vi indretter os, og har andre traditioner for, hvordan tingene fungerer. Derfor nærer jeg ikke den betænkelighed, men jeg lægger vægt på, at dagbladene i det omfang, der nu er lagt op til, får mulighed for at medvirke og udnytte de elektroniske muligheder i lokalsamfundene.

Det andet, jeg vil nævne i relation til hr. Helge Mortensens bemærkninger, er overvejelsen om, hvorfor lokal-tv ikke er med i første omgang. Da den foregående regering fremsatte sit forslag i efteråret 1987, pegede vi på, at lokal-tv også burde være med, og det er for så vidt et synspunkt, også vi er parat til at drøfte. Men jeg lægger vægt på, at dette er et område, som vi ikke har tilstrækkelig oversigt over til at kunne gøre færdigt så hurtigt, som vi kan med radioerne, som efter min mening heller ikke kan vente længere på de andre ting.

Endnu ved vi ikke engang, hvor mange tv-stationer der bliver, og hvordan de fordeler sig i landet. I Københavnsområdet f.eks. er der endnu ikke taget skridt til at fordele tv-sendetilladelserne. Vi har et hensyn at tage, det skal jeg ikke lægge skjul på, til TV 2, men ikke et hensyn til TV 2, som ikke hurtigt kan tages op.

Jeg lægger derfor megen vægt på det, som står i lovforslagets bemærkninger om, at regeringen er rede til at tage TV 2-loven op til genforhandling, nyforhandling og gendrøftelse i Folketinget i næste folketingssamling. Jeg vil gerne sige til hr. Duetoft, at det godt kan blive relativt tidligt i samlingen, for da har vi et grundlag for at overskue hele tv-området, lokalt, regionalt, landsdækkende, både programmæssigt og reklamemæssigt. Det tror jeg vi står os ved, for sagen er også den, at vi på tv-områ-

det har nogle erfaringer, som vi gør klogt i at udnytte. Vi har i mere end et år haft et selskab, som ikke bestiller andet end at arbejde med tv-reklame, nemlig TVR-selskabet, det aktieselskab, som sælger reklamer, forbereder salget og har solgt reklamer til TV 2, også efter 1. oktober, når det bliver landsdækkende. Jeg lægger vægt på, at vi får erfaringer og synspunkter herfra, for deres viden har en karakter, som vi i virkeligheden har haft vanskeligt ved at skaffe os på lokalradioområdet. Det kan vi nå, hvis vi tager den tænkepause, som er foreslået i regeringens oplæg, før vi får en samlet løsning.

Vi er altså ikke bange for vor egen politik, og det er heller ikke meningen, at lokal-tv skal ud i kulden, men vi vil gerne tage fornuften fangen på dette punkt.

Der har været nævnt synspunkter både om lokalnævnene og deres funktion og om det centrale nævns sammensætning. Det vil jeg også gerne give et par ord med på vejen.

Jeg lægger vægt på det, der er lagt frem i lovforslaget om, at der skal være en smidigere mulighed for end i den gældende lov at nedlægge og oprette nye lokalnævn. Jeg lægger vægt på, at lokalradiomønstret og i det hele taget det lokale mediemønster på det elektroniske område hurtigt og let kan tilpasse sig de lokale forandringer, de lokale ønsker. Det må dog være i overensstemmelse med det, som er hovedhensynet, nemlig at radioordningerne og tv-ordningerne skal passe med det, der til enhver tid er det lokale ønske og de lokale behov, som de også bedst kan vurdere og kende i lokalområderne, og derfor skal der være en større smidighed. Erfaringen har vist os, at det er nødvendigt i begge retninger at lave flere nævn, hvor man var enige om kun ét og også slog nævn sammen dér, hvor man finder frem til, at der er behov for at arbejde med en anden placering og anden sammenbinding af lokalområderne, end man troede, da man lagde ud i første omgang. Vi må have lagt smidiggørelse og tilpasningsduelighed ind i systemet; ellers sidder vi igen med de evige henvendelser om disse ting, hvor folk med kendskab til og rod i lokalområdet springer op mod den mur, som er skabt ved en lovgivning, der ikke tager hensyn til de lokale interesser og den lokale indsigt.

Fru Ingerlise Koefoed var inde på spørgsmålet om det centrale nævns sammensætning, når det nu efter lovforslaget også skal arbejde med

[Trafik- og kommunikationsministeren]

administration og have ansvaret for administrationen af Lokalradiofonden.

Jeg er ikke tilhænger af at få flere og andre typer medlemmer ind, f.eks. repræsentanter for lokalradioerne, også på grund af de vanskeligheder, som fru Ingerlise Koefoed selv pegede på der er med at finde dem, der kan udpege til nævnet. Der er det jo heldigvis sådan, at loven lægger op til, at der skal anvendes objektive kriterier, at der skal være automatik i tildelingerne ud fra de kriterier, der nu er lagt ind, og som det bliver en politisk opgave at lægge ind. Derefter er administration i høj grad et sekretariatsarbejde, således at det overordnede ansvar er placeret ved lokalradionævnet, det centrale nævn for lokalradio og -tv. Og det vil sagtens kunne udføre den funktion, for der er faktisk tale om at administrere en lovgivning og tilskudsordninger, som har givne forudsætninger, som sådan set ikke kræver nogen skøn eller politiske overvejelser i den forstand, fru Ingerlise Koefoed tilsyneladende forestiller sig ved at ville have repræsentanter for radioerne ind.

Jeg er som sagt glad for den åbenhed, der var hos alle, også hos hr. Johs. Sørensen. Jeg synes ikke, det er rigtigt af hr. Johs. Sørensen at sige, at vi nu begår en fejl over for lokalradioerne. Vi skaffer nu penge til lokalradioerne, og vi giver alle typer lokalradioer mulighed for at udvikle sig gennem det system, vi nu har lagt op til. Jeg synes tværtimod, at vi nu omsider gør noget for lokalradioerne, som lægger op til en løsning af deres hovedproblem.

Jeg skal ikke gå i flere enkeltheder her, for jeg regner med, at vi får lejlighed til at drøfte tingene i en åben og konstruktiv atmosfære i Kulturudvalget. Og der vil være en lang række spørgsmål, vi kan tage op, hvoraf jeg har nævnt nogle her. Men det gælder også spørgsmålet om igangsætning af loven, som har været drøftet, og hvor jeg håber, vi kan opretholde den enighed, som hr. Helge Mortensen på dette ene punkt havde med regeringen, nemlig at det var vigtigt at få den sat i gang.

Jeg har mine betænkeligheder, det skal jeg ikke skjule, ved at lade loven træde i kraft umiddelbart efter, at den er vedtaget. Det er betænkeligheder af en mere administrativ eller retspolitisk natur, for når man pålægger folk forpligtelser, f.eks. pålægger organer rundt i landet ansvar for tilsyn og den slags ting, er det nødvendigt at have det nødvendige regelsæt

lagt frem for dem, der pålægges forpligtelserne og i dette tilfælde også får nye muligheder for at udnytte tilskud. Det må vi tale om i udvalget, men jeg mener, at vi hurtigt kan få det nødvendige materiale parat, og det må afhænge af, hvordan disse ting kan bringes til at hænge sammen.

Også spørgsmålet om en overgrænse og hele omfanget af fonden kan vi drøfte. Der er adskillige af de spørgsmål, der har været nævnt, som det vil være rigtigt at tage op, for der tegner sig jo nogle mønstre, som er interessante derved, at partierne går ind for forskellige dele af lovforslaget på forskelligt grundlag, men det giver mig den fornemmelse, at der her kan sys et godt lovgrundlag sammen, som omsider giver økonomiske muligheder for lokalradioerne og samtidig – det lægger jeg vægt på – ikke fastlåser området, men sikrer dynamik i udviklingen af lokalradioerne.

Jeg synes, vi er kommet langt. Vi har været længe om det. Det har været en lang vejs rejse frem mod dette punkt, men nu tror jeg, vi kan se målet.

Helge Mortensen (S):

Der er et par ting, jeg gerne vil fremhæve her i anden omgang.

For det første vil jeg bekræfte over for trafik- og kommunikationsministeren, at vi er åbne over for det forslag, som er lagt frem vedrørende finansieringen, men jeg sagde, at vi var skeptiske. Så langt gik jeg. Vi synes, den er for bureaukratisk. Da Fremskridtspartiet nævnede, at det var en socialistisk model, var det lige før jeg havde taget ordet for at sige, at det ikke lige var det, vi forstod ved centrale fonde, det, som trafik- og kommunikationsministeren havde lagt frem, og at jeg, hvis det er det, de borgerlige partier mener med centrale fonde, forstår den modstand, der gennem årene har været mod dem. Men jeg afstod altså fra det og gør det også her.

Så må jeg tilkendegive, at jeg ikke anser ministerens argumentation for ikke at tage TV 2 med nu for at være særlig gyldig. Vi ved lige så lidt om reklamer i lokal fjernsyn, som vi ved om reklamer i lokalradio. Her står det lige. Kan man det ene sted, må man også kunne det andet.

Det har efter forsøgslovgivningen ikke været tilladt med reklamer, og derfor kan vi heller ik-

[Helge Mortensen]

ke se dagbladenes reaktion på dette område. Det var også det, trafik- og kommunikationsministeren ventede jeg ville sige til det.

Med hensyn til de erfaringer, der kommer fra TV 2, tror jeg ikke, man kan bruge dem i forhold til lokalmediernes. Det er nogle andre erfaringer, og derfor synes jeg, det ville være på sin plads, at man hæftede radio og tv sammen.

Jeg tror imidlertid, jeg kender lidt af baggrunden, og det er ikke nødvendigvis trafik- og kommunikationsministerens egen. Men det, der rører sig i dette forslag, har meget at gøre med det, som fru Ingerlise Koefoed sagde om arbejderbevægelsen. Det er, som om man har en opfattelse af, at hvis man nu mobiliserer hele den borgerlige presse og dens ressourcer, kan man knægte arbejderbevægelsen. Hvis man nu lader være med at finansiere fjernsynet og kun tager radioen, rammer vi den side af aktiviteterne, som har berøring med arbejderbevægelsen.

Jeg vil sige, at den opfattelse er totalt overdrevet, og jeg vil henstille til regeringen og til de enkelte partier, at man tager lidt mere afslappet på det spørgsmål og går ind i den egentlige sammenhæng mellem reklamer, de trykte medier og TV 2 og opererer i sine forhandlinger uafhængigt af den opfattelse, man har af arbejderbevægelsens monopolstilling på det elektroniske medieområde. Den er nemlig ikke rigtig. Og så vil jeg i øvrigt sige, at jeg helt kan tilslutte mig det, fru Ingerlise Koefoed sagde om dette spørgsmål. Jeg tror faktisk, det er meget centralt i forhold til, både hvad der står i lovforslaget, og hvad der ikke står i lovforslaget.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg synes også, man kan se for sig, at nu kommer der en eller anden form for lovgivning på området, og jeg synes, det er vigtigt, at man kan se det. Jeg synes stadig væk, det er vanskeligt at se i dag, hvordan denne lovgivning endeligt kommer til at se ud, og jeg tror i hvert fald, at fru Marianne Jøved bliver nødt til at opgive en smule af sine ideer, for at dette skal kunne komme igennem.

Jeg vil sige, at for os er det stadig vigtigt, at dagbladene ikke kan få selvstændig sendetilladelse. Det er også vigtigt for os at få noget mere og noget klart at vide om, hvordan man vil adskille reklamevirksomhed og programvirksomhed, og det er også vigtigt, at man får lokal-tv med med det samme.

Jeg kan ikke begribe, når det nu varer lidt, før loven træder i kraft, at man så ikke skulle have samlet erfaringer nok til at lade Lokalfonden omfatte såvel tv som radio. Jeg synes, selv om jeg er modstander af reklamer, at det er uretfærdigt over for lokal-tv, at det fortsat skal leve uden reklamefinansiering, mens lokalradio skal kunne få det. Jeg mener altså, at man bør se på at få ændret disse ting, og gør man det, synes jeg, man kommer frem til en lovgivning med noget, som vi godt nok synes det er sørgeligt er med, men som trods alt er bedre end både de forslag, vi hidtil har set, og de forslag, vi ser her i dag.

Så vil jeg sige om spørgsmålet om, hvorfor det har været så længe, før man blev færdige med disse forhandlinger, at jeg ved ikke, hvem der har skylden, jeg ved bare, at den forhenværende kultur- og kommunikationsminister, den nuværende trafik- og kommunikationsminister, indbød til forhandlinger om lovforslagene, sådan som de forelå i januar. Der var to møder i januar, og så var der ikke flere møder før sidst i marts eller i begyndelsen af april. Det er min indstilling, at man kunne have været færdig før valget, hvis man ikke havde været så længe om at genindkalde til forhandlinger.

Trafik- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Nu skal vi nok lade mediehistorien afgøre, hvor mange møder der har været holdt, men der er jo sket adskilligt mere. Vi har – som fru Marianne Jøved var inde på – i vinter- og forårsmånederne på mange planer og i mange forbindelser forhandlet for at nå frem til et resultat, som imidlertid ikke kunne nås, fordi brikkerne rykkede sig hele tiden. Det kan blive interessant for andre at rede det ud engang.

Jeg håber, at vi under det kommende arbejde dels kan gøre hr. Helge Mortensens skepsis rimeligt til skamme, dels kan gøre fru Ingerlise Koefoed en lille smule glad ved, at resultatet – og hun var inde på, at i hvert fald noget af det kunne hun støtte – nu må kunne nås.

Jeg skal lade alt det med motiverne, som hr. Helge Mortensen var inde på, ligge. Det er aldrig særlig hensigtsmæssigt, når en taler stiller fjendebilleder op, som han polemiserer imod, at gå ind bag ved eller foran disse fjendebilleder. Det afgørende er, at vi, netop sådan som vi gerne vil, på tv-området kan få en helhedsløs-

[Trafik- og kommunikationsministeren]

ning på en helt anden måde, end vi har kunnet før. Det er ikke rigtigt, at vi ikke ved mere om kort tid, for vi ved mere, efter at vi har ladet vore meget kyndige folk udvikle en ekspertise på dette område i den efterhånden lange periode, hvor de har sat sig ind i hele området, og det er klart, at det gør man så på en sådan måde, at man kender til markedet i alle segmenter for at få udnyttet denne viden og denne indsigt netop for at få en samlet løsning. Jeg understreger, at det også gælder med hensyn til at få TV 2 bragt ind i denne samlede sammenhæng, hvor vi – mener jeg – må være interesserede i, når vi – de fleste af os – nu har en forholdsvis åben indstilling til reklamer efterhånden, at prøve at se det under en anden synsvinkel, end vi har været tilbøjelige til hidtil.

Vi kender efterhånden reklamepotentialet i dette land på specielt tv-området gennem det arbejde, der er udført, og gennem de erfaringer, der er gjort. Det ville være meningsløst ikke at udnytte dette potentiale på den bedste og mest effektive måde til alle former for tv. Vi bør ikke lade andre komme og suge det op, fordi vi ikke har fået alle hjørnerne med. Det er den eksercits, jeg gerne vil igennem, og som jeg tror vi gør klogt i at samle os om i de kommende måneder.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Miljø- og Planlægningsudvalget (15/6 88):

Udtræder: Margrete Auken (SF)

Nyt medl.: Rahbæk Møller (SF)

Markedsudvalget (15/6 88):

Udtræder: Birte Weiss (S)

Nyt medl.: Stavad (S)

Miljø- og Planlægningsudvalget (16/6 88):

Udtræder: Rahbæk Møller (SF)

Nyt medl.: Margrete Auken (SF)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 21. juni 1988 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående Folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 17.22